

NORGES HØYESTERETT

D O M

avsagt 1. september 2022 av Høyesterett i avdeling med

dommer Jens Edvin A. Skoghøy
dommer Hilde Indreberg
dommer Aage Thor Falkanger
dommer Wenche Elizabeth Arntzen
dommer Erik Thyness

HR-2022-1653-A, (sak nr. 22-050857STR-HRET)
Anke over Agder lagmannsretts dom 9. februar 2022

A

(advokat Øystein Ola Storrvik)

mot

Påtalemyndigheten

(kst. statsadvokat Anders Mandal
Funnemark)

S T E M M E G I V N I N G

(1) Dommer **Arntzen:**

Sakens spørsmål og bakgrunn

- (2) Saken gjelder straffutmåling for blant annet vold mot offentlige tjenestemenn ved påkjørsel av en politibil.
- (3) A, født 00.00.1992, og hans daværende samboer ble 24. februar 2021 satt under tiltale for en rekke forhold. Jeg nøyer meg i det følgende med å gjengi den delen av tiltalen som gjelder A:

«I Straffeloven § 155

for ved vold å ha påvirket en offentlig tjenestemann til å unnlate å foreta en tjenestehandling, eller søkt å oppnå dette.

Grunnlag:**Gjelder nr. 2 A.**

Natt til tirsdag 1. oktober 2019 i Skien kjørte han en Volkswagen passat med registreringsnummer LY 00000, hvorpå han kjørte inn i en uniformert Mercedes Vito polititjenestebil med registreringsnummer NF 00000. Tjenestebilen ble ført av politibetjent B og med politioverbetjent C som passasjer. Patruljen var ute på oppdrag i forbindelse med en melding om innbrudd på Kollmyr skole. Patruljebilen befant seg på en gangvei da de fikk melding om en Volkswagen Passat personbil som befant seg på samme gangvei. Passaten ble ført av A. Pb B oppdaget bilen først på ca 200 meters avstand. Han satte på blålys og begynte deretter å kjøre i retning mot passaten. Da bilene var anslagsvis 70 meter fra hverandre fortsatte A å kjøre mot tjenestebilen på samme gangvei. For å unngå sammenstøt kjørte Pb B tjenestebilen ut av gangveien på dens venstre side, men A svingte deretter bilen også ut av gangveien på samme side. Da pb B oppdaget dette forsøkte han å rygge tjenestebilen for igjen å unngå sammenstøt, men A kjørte bilen inn i tjenestebilen på dens høyre side slik at det oppstod materielle skader på bilene. Som en følge av handlingen ble pb B sykemeldt i 100 % i perioden 1. oktober – 9. oktober og perioden 22. oktober til 28. oktober 2019 og pob C sykemeldt i 100 % i perioden 1. oktober til 11. oktober 2019.

II Straffeloven § 274 første ledd, jf. § 273

for å ha skadet en annens kropp eller helse. Kroppsskaden er grov fordi det særlig legges vekt på at den har hatt til følge sykdom eller arbeidsudyktighet av noen varighet, og for øvrig om den er forøvd ved bruk av annet særlig farlig redskap.

Grunnlag:**a) Gjelder nr. 2 A.**

Til tid og på sted som beskrevet under post I kjørte han inn i den nevnte polititjenestebil som ble ført av politibetjent B slik at B ble påført traume i nakken som krevde legetilsyn og var sykemeldt i 100 % i perioden 1. oktober – 9. oktober og perioden 22. oktober til 28. oktober 2019 etter hendelsen. Per februar 2021 hadde han oppsøkt lege grunnet fortsatt plager i nakken.

b) Gjelder nr. 2 A.

Til tid og på sted som beskrevet under post I kjørte han inn i den nevnte polititjenestebil hvor politioverbetjent C var passasjer slik at C ble påført et traume i nakke, skulder og rygg som krevde behandling hos fysioterapeut og var sykemeldt i

100 % i perioden 1. oktober til 11. oktober 2019 etter hendelsen. Per januar 2021 hadde han fortsatt smerter i skulder og mottok behandling hos fysioterapeut.

III Straffeloven § 231 første ledd, jf. straffeloven § 15

for ulovlig å ha oppbevart narkotika.

Grunnlag:

a) Gjelder begge

Onsdag 21. august 2019 kl. 09.30 i Bataljonvegen 2 i Skien oppbevarte han ca. 10 gram amfetamin, 7 gram hasj og 29 tabletter Rivotril, eller medvirket til dette.

b) Gjelder begge

Til tid og på sted som beskrevet under post I oppbevarte han 53 tabletter klonazepam og 48 gram cannabisharpiks.

IV Straffeloven § 231 første ledd

for ulovlig å ha oppbevart narkotika.

Grunnlag:

a) Gjelder nr. 2 A.

Onsdag 23. oktober 2019 i Skien oppbevarte han 1,88 gram amfetamin.

b) Gjelder nr. 2 A.

Torsdag 12. desember 2019 ca kl. 04.00 i Strømdallia i Skien oppbevarte han 32 stk. Rivotril-tabletter.

V Straffeloven § 351 første ledd

for å ha skadet, ødelagt, eller gjort ubrukelig en gjenstand som helt eller delvis tilhørte en annen.

Grunnlag:

Gjelder nr. 2 A.

Til tid og på sted som beskrevet under post I, kjørte han den nevnte bil på den nevnte politibilen slik at det oppstod materielle skader i fronten på politibilen.

VI Vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 24 første ledd første punktum

for å ha ført motorvogn uten å inneha gyldig førerkort, eventuelt gyldig kompetansebevis, for vedkommende gruppe av motorvogner.

Grunnlag:

a) Gjelder nr. 2 A.

Til tid og på sted som beskrevet under post I, førte han den nevnte personbil til tross for at han ikke hadde gyldig førerkort for vedkommende gruppe av motorvogner.

b) Gjelder nr. 2 A.

Onsdag 23. oktober 2019 ca kl. 10.25 i Bjørnstadvegen i Skien førte han den nevnte personbil til tross for at han ikke hadde gyldig førerkort for vedkommende gruppe av motorvogner.

VII Vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 22 første ledd

for å ha ført en motorvogn når han var påvirket av alkohol (ikke edru) eller andre berusende eller bedøvende midler.

Grunnlag:**a) Gjelder nr. 2 A.**

Til tid og på sted som beskrevet under post I, førte han en personbil Volkswagen passat LY 00000, til tross for at han var påvirket av andre berusende eller bedøvende middel. Blodprøve tatt av ham samme natt kl. 0335 viste en konsentrasjon i blodet på 0,1692 mikromol klonazepam og 2,420 mikromol amfetamin alt per liter blod, tilsvarende minst 1,2 i promille.

b) Gjelder nr. 2 A.

Onsdag 23. oktober 2019 ca kl. 10.25 i Bjørnstadvegen i Skien førte han en Toyota Rav 4 personbil med kjennemerke LH 00000, til tross for at han var påvirket av andre berusende eller bedøvende middel. Blodprøve tatt av ham samme dag kl 11.00 viste en konsentrasjon i blodet på 0,0602 mikromol klonazepam, 5,044 mikromol amfetamin, 0,416 mikromol MDMA, 0,0040 mikromol THC alt per liter blod, tilsvarende minst 1,2 i promille.

VIII Legemiddeloven § 31 annet ledd, jf. § 24 første ledd

uten lovlig atkomst å ha brukt eller vært i besittelse av narkotika

Grunnlag:**a) Gjelder nr. 2 A.**

I tid forut for post I brukte han amfetamin og klonazepam.

b) Gjelder nr. 2 A.

I forbindelse med sak post I ved Skien legevakt var han i besittelse av en mindre mengde heroin.

c) Gjelder nr. 2 A.

En tid forut for post VII, grunnlag b brukte han Rivotril, amfetamin, MDMA og THC.»

(4) Telemark tingrett avsa 8. oktober 2021 dom med slik domsslutning hva gjelder A:

- «1. A, født 00.00.1992, frifinnes for tiltalebeslutningens post I, IIa, IIb, V og kravene om oppreisning.
2. A, født 00.00.1992, dømmes for overtredelse av straffeloven § 231 første ledd jf. § 15, straffeloven § 231 første ledd, vegtrafikkloven § 31 første ledd, annet ledd bokstav c og fjerde ledd jf. § 22 første ledd, vegtrafikkloven § 31 første ledd jf. § 24 første ledd første punktum, legemiddeloven § 31 annet ledd jf. § 24 første ledd, jf. straffeloven § 79 bokstav a og bokstav b, til fengsel i 90 – nitti – dager og en bot på 15 000 – femtentusen – kroner, subsidiært 15 – femten – dager fengsel.
- Varetektsfradraget er 5 – fem – dager, jf. straffeloven § 83.
3. Saksomkostninger idømmes ikke.»

(5) A ble altså dømt i samsvar med tiltalen med unntak av postene knyttet til påkjørselen av politibilen.

(6) Påtalemyndigheten anket over bevisbedømmelsen for så vidt gjaldt frifinnelsen for tiltalens post I, IIa), IIb) og V, den samlede reaksjonsfastsettelsen samt frifinnelsen for kravene om

oppreisningserstatning. Agder lagmannsrett avsa 9. februar 2022 dom med slik domsslutning:

- «1. A, født 00.00.1992, dømmes for overtredelse av straffeloven § 155, § 274 første ledd, jf § 273 og § 351 første ledd. For disse forhold og de forhold som er rettskraftig avgjort ved Telemark tingretts dom av 8. oktober 2021 fastsettes en samlet straff av fengsel i 1 – ett – år og 2 – to – måneder, samt en bot på 15.000 – femtentusen – kroner, subsidiært 15 – femten – dager fengsel, jf. straffeloven § 79 bokstav a og b. Til fradrag kommer 5 – fem – dager for utholdt varetekt, jf. straffeloven § 83.
2. A, født 00.00.1992, dømmes til å betale oppreisningserstatning til B med 40.000 – førtitusen – kroner innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse.
3. A, født 00.00.1992, dømmes til å betale oppreisningserstatning til C med 40.000 – førtitusen – kroner innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse.»

- (7) I motsetning til tingretten fant lagmannsrettens flertall det bevist at A handlet forsettlig ved alle de påankede forholdene. For så vidt gjelder tiltalens post I, uttaler flertallet at han «kjørte på politibilen med hensikt», og at han «ved sin handlemåte var klar over at han hindret en tjenestehandling i form av kontroll av Passaten». Om post II heter det at A «ved en forsettlig påkjørsel med så stor kraft som i dette tilfellet, har ... funnet det sikkert eller mest sannsynlig at påkjørselen ville føre til grov kroppsskade på polititjenestemennene». En av meddommerne mente at påkjørselen ikke var forsettlig, og at A følgelig måtte frifinnes for de påankede postene. Lagmannsrettens straffutmåling er i samsvar med påtalemyndighetens påstand.
- (8) A har anket reaksjonsfastsettelsen til Høyesterett. Forsvarer anfører at det bør reageres med samfunnsstraff tatt i betraktning den rehabiliteringssituasjonen A nå er i. Han har sluttet å misbruke rusmidler. Han har bolig og fast arbeid. En lang ubetinget fengselsstraff vil ramme ham uforholdsmessig hardt. Den idømte straffen er uansett for streng.
- (9) Påtalemyndigheten anfører at lagmannsrettens samlede straffutmåling er korrekt. Selv om straffen for forholdene knyttet til påkjørselen av politibilen er for mild, oppveies dette av at straffen for narkotikalovbruddene må nedjusteres i lys av ny høyesterettspraksis om straffnivået for rusavhengiges befatning med mindre mengder narkotika til egen bruk. Saken gjelder alvorlige voldslovbrudd, og vilkårene for å idømme samfunnsstraff er klart ikke til stede.

Mitt syn på saken

- (10) Det skal utmåles en straff for samtlige tiltaleposter etter det såkalte straffskjerpelsesprinsippet, jf. straffeloven § 79 bokstav a. Dette innebærer at det tas utgangspunkt i det mest alvorlige forholdet, og at det deretter gis tillegg i straffen for de øvrige overtredelsene, jf. HR-2017-1282-A avsnitt 75. Som det fremgår av straffeprosessloven § 40 første ledd fjerde punktum, bør straffnivået for de mest alvorlige lovbruddene fremgå av dommen.

- (11) Forholdene knyttet til påkjørselen av politibilen henger nært sammen og er de mest alvorlige.
- (12) Om selve sammenstøtet mellom Passaten og politibilen fant lagmannsretten følgende hendelsesforløp bevist:
- «Patruljen besluttet å stanse bilen, og kjørte ned på gang- og sykkelveien der Passaten befant seg. Da avstanden mellom bilene var ca. 200 meter, satte de på blålys og kjørte mot Passaten. Politibilen holdt en fart på 20 – 30 km/t. Et øyeblikk så det ut som Passaten stanset, og C løsnet setebeltet og gjorde seg klar til å gå ut for å kontrollere Passaten. I en avstand av 50 – 60 meter akselererte så Passaten mot politibilen. For å unngå sammenstøt svingte politibetjent B bilen ut til venstre fra gangveien. A svingte Passaten samme vei, dvs. til sin høyre side og bilene støtte inn i hverandre.»
- (13) Jeg ser først på straffnivået for de grove kroppsskadene.
- (14) I lagmannsrettens dom er grunnlaget for å anse kroppsskadene som grove beskrevet slik:
- «I nærværende sak ble B påført traume i nakke som krevde legetilsyn og han var 100 % sykemeldt i perioden 1. – 9. oktober 2019 og i perioden 22. – 28. oktober 2019 som følge av påkjørselen. Pga. nakkeskaden har han problemer med å håndtere tunge gjenstander, noe som påvirker ham både privat og i tjeneste.
- C ble påført traume i nakke- skulderregion som krevde behandling hos fysioterapeut. Han var 100 % sykemeldt i perioden 1. – 11. oktober 2019 som følge av påkjørselen. Han har fremdeles smerter i skulder og er avhengig av behandling hos fysioterapeut.
- For begge gjelder dessuten at kroppsskaden er forvoldt ved ‘annet farlig redskap’, nemlig ved at en bil er benyttet til påkjørsel, jf. Matningsdal, Straffeloven – De straffbare handlinger – side 591 med videre henvisninger.»
- (15) Strafferammen for overtredelse av straffeloven § 274 første ledd om grov kroppsskade er fengsel inntil ti år. Dette er en heving av strafferammen i forhold til straffeloven 1902 § 229 andre straffalternativ om legemsskade i form av blant annet sykdom eller arbeidsudyktighet i mer enn to uker. Lovgiver forutsatte at også det generelle straffnivået for kroppsskader innenfor strafferammen skulle skjerpes.
- (16) I Ot.prp. nr. 22 (2008–2009) side 430 peker departementet på at det ikke er mulig å fastsette et normalstraffnivå for grove kroppsskader fordi de skjer på så forskjellige måter og med ulike skadevirkninger. I stedet illustreres den forutsatte straffskjerpingen med utgangspunkt i tre eksempler fra rettspraksis i henholdsvis nedre, midtre og øvre sjikt. Alle eksemplene gjelder vold i form av slag og spark mot fornærmedes ansikt eller hode. Departementet gir anvisning på at straffen i nedre sjikt (Rt-2007-1052) bør skjerpes fra fengsel i 90–120 dager til fengsel i seks måneder, mens den i øvre sjikt (Rt-2007-1465) bør skjerpes fra fengsel i seks år til fengsel i åtte år. Eksempelet i nedre sjikt gjelder slag med knyttet hånd som førte til brudd i fornærmedes nese og ansiktsskjelett, hjernerystelse og fire ukers sykmelding, jf. avsnitt 8.
- (17) Ved en lovendring i juni 2010 ble strafferammen for legemsskader i straffeloven § 229 første og tredje straffalternativ hevet i påvente av den nye straffelovens ikrafttredelse. Også her gis det i forarbeidene uttrykk for at «normalstraffnivået innenfor strafferammen» bør skjerpes, særlig for «den uprovoserte volden som er utøvd i det

offentlige rom», jf. Prop. 97 L (2009–2010) side 29 og 37. Om bakgrunnen for lovendringen viser Høyesterett i Rt-2012-259 avsnitt 19 til at «vold i dag anses som et markant samfunnsproblem, og at det er et generelt inntrykk at utviklingen har gått i retning av stadig råere og mer brutal vold».

- (18) Forarbeidenes forutsetning om skjerpet straff for kroppsskader er lagt til grunn i etterfølgende rettspraksis, som stort sett gjelder utelivsrelatert vold. Ved straffutmålingen legges det ikke bare vekt på omfanget av den påførte skade, men også på handlingens skadepotensial, jf. straffeloven § 77 bokstav a.
- (19) Eksemplene i lovforarbeidene og den foreliggende rettspraksis gir ikke direkte veiledning for straffutmålingen i vår sak, der skadepotensialet ved bruk av bil står sentralt. Bedømt ut fra omfanget av skadene på de to polititjenestemennene, mener jeg forholdene ligger i «nedre sjikt» av § 274, grensende mot § 273. Det er imidlertid ikke tvilsomt at påkjørselen, som skjedde under kraftig akselerasjon fra minst 50 meters avstand, hadde et betydelig skadepotensial. Jeg viser her til at politibilen ble påført skader på karosseriet som medførte drøye 130 000 kroner i reparasjonsutgifter. Det sier seg selv at en slik brutal påkjørsel lett kunne fått mer alvorlige konsekvenser for de to fornærmede.
- (20) Etter mitt syn vil en passende straff for hver av de to grove kroppsskadene isolert sett være fengsel i fem måneder.
- (21) Strafferammen for overtredelse av § 155 om vold eller annen rettsstridig adferd mot offentlig tjenesteperson er bot eller fengsel i inntil tre år. Straffenivået for den tilsvarende bestemmelsen i straffeloven 1902 § 127 er forutsatt videreført. Som det fremgår av Ot.prp. nr. 8 (2007–2008) side 329, skal det nesten unntaksfritt reageres med ubetinget fengsel dersom handlingen er rettet mot politiet.
- (22) Aktor har vist til to nye bestemmelser tilføyd ved lov 19. juni 2020 nr. 81. Paragraf 155 a rammer blant annet grov vold mot offentlig tjenesteperson og har en strafferamme på fengsel inntil seks år. Paragraf 155 b rammer overtredelser av § 155 ved bruk av skytevåpen mv. mot politiet og har en strafferamme på fengsel mellom ett og ti år. I og med at forholdet A er dømt for, skjedde før disse bestemmelsene ble vedtatt, legger jeg ved straffutmålingen ikke selvstendig vekt på forarbeidenes uttalelser om et skjerpet straffenivå, jf. HR-2009-2135-S avsnitt 33.
- (23) Ved straffutmålingen etter § 155 må det imidlertid legges vekt på at allmennpreventive hensyn veier tungt ved alvorlige tilfeller av vold mot politiet. Jeg viser i denne sammenheng til Rt-2001-992, som blant annet gjaldt legemsbeskadigelse av og voldsbruk mot en politimann i forbindelse med pågrepelse. Det bærende for den samlede straffen på opp mot ett års fengsel var «et alvorlig tilfelle av vold og trusler mot en politimann» i kombinasjon med tidligere domfellelser for blant annet vold.
- (24) Den aktuelle påkjørselen er en alvorlig overtredelse av straffeloven § 155. Lagmannsretten har som nevnt funnet det bevist at A kjørte på politibilen med hensikt og vitende om at han derved hindret en tjenestehandling i form av kontroll av Passaten. Det dreier seg altså om en målrettet og kraftfull påkjørsel av en patruljerende politibil. Etter mitt syn tilsier dette forholdet isolert sett en straff på fengsel i seks måneder. I tillegg kommer skadeverket på politibilen, jf. § 351 første ledd, som står i nær sammenheng med overtredelsen av § 155.

- (25) Jeg går så over til de forholdene A ble endelig dømt for i tingretten.
- (26) Lagmannsretten anslo straffen for de to promillekjøringene i tiltalens post VII til fengsel i rundt 75 dager med tillegg av en bot. Jeg er enig i dette. A er tidligere domfelt for ruspåvirket kjøring, senest ved tilståelsesdom 29. januar 2019 der han ble idømt fengsel i 24 dager, bot og sperrefrist for alltid for erverv av førerkort. I tillegg kommer de to tilfellene av kjøring uten førerkort i tiltalens post VI. A er tidligere straffet fem ganger for kjøring uten førerkort.
- (27) Forholdene omfattet av tiltalepostene III, IV og VIII gjelder til sammen sju overtredelser av narkotikalovgivningen. Etter at lagmannsretten avsa sin dom, er reaksjonsfastsettelsen for rusavhengiges befatning med beskjedne mengder narkotika til egen bruk betydelig nedjustert gjennom tre høyesterettsdommer avsagt 8. april 2022. I vår sammenheng er det særlig HR-2022-731-A og HR-2022-732-A som er av interesse. I den første dommen, der domfellelsen omfattet oppbevaring av fire gram heroin og bruk av kokain, opiater og benzodiazepiner, oppsummeres rettstilstanden slik i avsnitt 70:
- «Den praksisomlegging som jeg har redegjort for, innebærer at rusavhengiges erverv, besittelse og oppbevaring av inntil fem gram heroin, amfetamin eller kokain til egen bruk heretter i alminnelighet skal føre til straffutmålingsfracfall, jf. straffeloven § 61. Det samme gjelder selve bruken av stoffene.»
- (28) Den omtalte grensen på fem gram er basert på «befatning med mengder som *erfaringsmessig* er til egen bruk», jf. avsnitt 48.
- (29) I den andre dommen uttaler Høyesterett i avsnitt 18 at det bør reageres med en kort betinget fengselsstraff der det er tale om en «nokså liten mengde over den veiledende grensen» på fem gram. Gjennom en slik gradvis opptrapping ivaretas hensynet til at reaksjonene bør stå i rimelig forhold til hverandre, samtidig som det markeres at befatning med kvanta over den veiledende grensen innebærer en spredningsfare som tilsier en «klart strengere» reaksjon, jf. avsnittene 15 og 16. I den aktuelle saken ble straffen for oppbevaring av 6,69 gram heroin til egen bruk satt til betinget fengsel i 24 dager.
- (30) Høyesterett la i de to dommene ikke vekt på at domfelte tidligere var dømt for besittelse og bruk av narkotika.
- (31) I påvente av ytterligere rettsavklaring har riksadvokaten utarbeidet utfyllende retningslinjer 13. mai 2022 om straffesaksbehandlingen av rusavhengiges befatning med narkotika til egen bruk. I disse retningslinjene er det inntatt en tabell med grenseverdier for en rekke narkotiske stoffer der det, dersom det opprettes straffesak, ikke skal reageres strengere enn med ubetinget påtaleunntatelse. Tabellen er hentet fra forslaget til rusreform i Prop. 92 L (2020–2021) kapittel 7.3. For vårt formål nøyer jeg meg med å gjengi grenseverdien for cannabis på 15 gram og grenseverdien for legemidler som for eksempel Rivotril, på 25 rusdoser. I Høyesteretts praksis er det lagt til grunn at 19 tabletter Rivotril (klonazepam) tilsvarer rundt 25 rusdoser, jf. Rt-2012-1297 avsnitt 10 og 14. I vår sak, som gjelder en typisk blandingsmisbruker, mener jeg det bør sees hen til de anbefalte grenseverdiene også for stoffer som ikke omfattes av Høyesteretts nye straffutmålingspraksis. Disse verdiene er på samme måte basert på mengder som *erfaringsmessig* er til egen bruk.
- (32) Det skal på denne bakgrunn reageres med straffutmålingsfracfall etter straffeloven § 61 for forholdene nevnt i tiltalens post IV bokstav a og post VIII a, b og c. Jeg er enig med aktor i

at hver enkelt tiltalepost i denne sammenheng må vurderes separat. Det er ikke tvilsomt at A var rusavhengig da overtredelsene fant sted, og at han selv skulle bruke stoffene han er dømt for å ha oppbevart.

- (33) Forholdene i tiltalens post III og IV bokstav b ligger alle over grenseverdiene, og de skal derfor tas i betraktning ved den samlede straffutmålingen. I og med at overtredelsene bare tillegges begrenset betydning, er det ikke nødvendig å angi straffen for disse særskilt.
- (34) Forsvarer har anført at stoffene omtalt i tiltalens post III må deles på to fordi de skal tilskrives både A og samboeren. Jeg er ikke enig i dette og nøyer meg med å påpeke at de begge er funnet skyldig i medvirkning til oppbevaring av all narkotikaen i underpost a og b.
- (35) Ved anvendelsen av straffskjerpelsesprinsippet i straffeloven § 79 bokstav a legger jeg til grunn at forholdene i tiltalens post I, II og V tilsier en straff på fengsel i rundt ett år og to måneder. A dømmes dessuten for gjentatte overtredelser av vegtrafikkloven, og for befatning med narkotika over grenseverdiene for mengder som erfaringsmessig er til egen bruk. I likhet med lagmannsretten mener jeg at utgangspunktet for den samlede straffen passende kan settes til fengsel i ett år og fire måneder. Saken har hatt en liggetid hos politiet på seks måneder som begrunner et fradrag i straffen på to måneder.
- (36) Forsvarer har tatt til orde for at det bør reageres med samfunnsstraff og har vist til at A nå er rusfri og under rehabilitering.
- (37) Samfunnsstraff er blant annet betinget av at hensynet til straffens formål ikke taler mot en reaksjon i frihet, jf. straffeloven § 48 første ledd bokstav b. Som det fremgår av Ot.prp. nr. 90 (2003–2004) side 296, bør det ikke reageres med samfunnsstraff i grove voldssaker eller i saker hvor allmennpreventive hensyn gjør seg sterkt gjeldende. Det rettslige utgangspunktene for bruk av samfunnsstraff ved kroppsskader er senest gjengitt i HR-2022-1180-A avsnitt 28, der det heter at det må foreligge omstendigheter som «hever seg markant over de hensynene som vanligvis gjør seg gjeldende ved idømmelse av fengselsstraff».
- (38) I vårt tilfelle dreier det seg om to grove kroppsskader og et alvorlig tilfelle av vold mot offentlig tjenesteperson. Ved slike overtredelser står allmennprevensjonen helt sentralt, og det skal da mye til før hensynet til rehabilitering gjør seg gjeldende med tilstrekkelig styrke.
- (39) A har hatt et sammensatt rusproblem over flere år. Han har vært rusfri i perioder, blant annet i halvannet år fra 2020, men ble igjen tatt for ruspåvirket kjøring etter lagmannsrettens dom i denne saken. Han er idømt samfunnsstraff to ganger tidligere, siste gang i 2018, men begikk da ny kriminalitet i gjennomføringstiden.
- (40) Jeg kan på denne bakgrunn ikke se at det er grunnlag for samfunnsstraff.
- (41) Min konklusjon er at anken forkastes med den presisering at utmåling av straff for befatning med narkotika under grenseverdiene, frafalles, jf. straffeloven § 61.

(42) Jeg stemmer for denne

D O M :

Anken forkastes med den presisering at A gis straffutmålingsfravall etter straffeloven § 61 for én overtredelse av straffeloven § 231 første ledd og for tre overtredelser av legemiddeloven § 31 andre ledd, jf. § 24 første ledd.

(43) Dommer **Indreberg:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.

(44) Dommer **Falkanger:** Likeså.

(45) Dommer **Thy Ness:** Likeså.

(46) Dommer **Skoghøy:** Likeså.

(47) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

Anken forkastes med den presisering at A gis straffutmålingsfravall etter straffeloven § 61 for én overtredelse av straffeloven § 231 første ledd og for tre overtredelser av legemiddeloven § 31 andre ledd, jf. § 24 første ledd.